

VII. INFORMACJE

1. Uwagi na temat pewnego przekładu instrukcji o Eucharystii „Redemptionis sacramentum”

Na początku czerwca 2004 r. w wydawnictwie „M” w Krakowie ukazał się polski przekład instrukcji *Redemptionis sacramentum*. Jest to przekład prywatny. Nie ma w nim adnotacji o zgodzie władz kościelnych na publikację. Zawiera on szereg błędów.

Jako Przewodniczący Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski wyraziłem ogromne zdziwienie i wewnętrzne oburzenie sposobem wydania przez to Wydawnictwo *Instrukcji o zachowaniu i unikaniu pewnych rzeczy dotyczących Najświętszej Eucharystii* ogłoszonej przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów w marcu 2004 r.

Na 327. i 328. Zebraniu Plenarnym Konferencji Episkopatu Polski informowałem biskupów, że w wydawnictwie Pallottinum zostanie wydany polski przekład tej instrukcji przygotowany staraniem Komisji, której przewodniczę. To wydawnictwo w zeszłym roku wydrukowało m. in. *Dyrektorium o pobożności ludowej i liturgii* przygotowane staraniem Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski. Kiedy przekazałem do Pallottinum sprawdzony przekład dokonany z języka łacińskiego, dowiedziałem się, że w Wydawnictwie „M” już się ten dokument ukazał.

Zdobywszy wydany przez Wydawnictwo „M” egzemplarz *Instrukcji*, przeglądając go zauważyłem, że nie podano tam tytułu oryginału, nie wiadomo więc, z jakiego języka instrukcja została przetłumaczona.

Przeglądnięcie wydanego przekładu *Instrukcji* wskazuje, że zawiera on wiele błędów w cytowaniu i w przypisach. Tytuły dokumentów Kościoła nie zawsze odpowiadają oficjalnym przekładom. W oficjalnym wydaniu dokumentów Soboru Watykańskiego II jest nazwa „Konstytucja o liturgii świętej”, a w przekładzie wydanym przez Wydawnictwo „M” mamy „Konstytucja o świętej liturgii” (tak np. w przypisach 11, 20, 21, 23, 34, 39, 43, 58, 61, 72, 88 i in.). Dekret *Presbyterorum ordinis* w starym przekładzie miał tytuł *Dekret o posłudze i życiu kapłanów*, natomiast obecnie *Dekret o posłudze i życiu prezbiterów*. Natomiast w wydanym przekładzie widnieje jako *Dekret o posłudze i życiu kapłańskim* (tak np. w przypisach 4, 66, 75, 87 i in.).

Cytaty z dokumentów soborowych przytaczane są w przekładzie według wydania z 1968 r., choć od 2002 r. istnieje nowe ich tłumaczenie. Np. cytaty w nr. 9 opatrzone przypisami nr 20 i 21 nie odpowiadają nowemu tłumaczeniu, podobnie cytat w nr. 19 opatrzone przypisem 42, w nr. 37 przypisem 91 i wiele innych.

Polski przekład *Institutionis Generalis Missalis Romani* został zatwierdzony przez Kongregację ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów dnia 6 listopada 2003 r. i wydany przez Pallottinum w styczniu 2004 r. Należało więc w bardzo wielu przypisach podać „Mszał Rzymski, *Ogólne wprowadzenie*”, a nie „Missale Romanum, *Institutio Generalis*” (tak od przypisu 28, 43, 51, 72, 87 i in.). Cytaty z tego wprowadzenia nie zawsze są zgodne z zatwierdzonym przez Kongregację przekładem, np. w nr. 94 przypis 181.

Podany w nr. 31 cytat z *Pontyfikału rzymskiego* (Obrzędy święceń) nie jest zaczerpnięty z zatwierdzonej księgi liturgicznej, ale stanowi własny przekład z języka francuskiego.

Nie podaję wszystkich zauważonych błędów. Są to niektóre ważniejsze, na które należy zwrócić uwagę.

Oficjalny przekład instrukcji wydrukowany został w Pallottinum.

Bp Stefan Cichy

2. Rok Eucharystii

W homilii wygłoszonej w Rzymie w uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa, dnia 10 czerwca 2004 r. papież Jan Paweł II ogłosił Rok Eucharystii, który będzie miał miejsce od rozpoczęcia 48. Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w Meksyku, czyli 10 października 2004 r., do zakończenia XI Synodu Biskupów na temat „Eucharystia źródłem i szczytem życia i misji Kościoła”, czyli 29 października 2005 r. Tekst tej homilii można znaleźć na s. 5-6.

Tekst podstawowy na Kongres został wydrukowany w polskim przekładzie na s. 20-35 obecnego numeru „Anamnesis”, zaś zarys zagadnień (lineamenta) na XI. Synod Biskupów w językach: angielskim, francuskim, hiszpańskim, niemieckim, portugalskim i włoskim można znaleźć na watykańskiej stronie internetowej www.vatican.va/roman_curia/pont_committees/eucharist-congr/documents/rc_committ_euchar_doc_20021009_48-cong_en.html

3. Sympozjum w Katowicach na temat „Od mistagogii do chrześcijańskiej duchowości”

Dnia 20 maja 2004 r. Wydziały Teologiczne Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach i Uniwersytetu Opolskiego zorganizowały sympozjum na temat „Od mistagogii do chrześcijańskiej duchowości”. Odbywało się ono w sali Drukarni Archidiecezjalnej przy ul. Wita Stwosza 11, w godz. od 10 do 17. Otwarcia dokonał dziekan Wydziału Teologicznego UŚ, ks. prof. dr hab. Wincenty Myszor, który przywitał wszystkich, szczególnie zaś przybyłych prelegentów i gości. Z programem i zamierzonymi celami sympozjum zapoznał zebranych jego organizator, ks. dr hab. Andrzej Żądło, który następnie zlecił kierowanie przedpołudniową sesją ks. prof. Janowi Górskiemu (UŚ). Na sesję tę złożyły się cztery wykłady.

Jako pierwszy głos zabrał ks. prof. dr hab. Helmut Jan Sobeczko (UO). Przedstawił on wykład „Rola i miejsce mistagogii w Kościele pierwotnym”, zamierzając w pierwszym rzędzie ułatwić uczestnikom sympozjum przybliżenie oraz pogłębione zrozumienie starochrześcijańskiego terminu „mistagogia”. Ten kierunek rozważań ks. prof. Sobeczki umotywowany był faktem, że w refleksji teologiczno-pastoralnej ostatnich dekad, wykazującej tendencję do poszukiwania inspiracji i wzorców w praktyce mistagogicznej Kościoła okresu patrystycznego, termin ten pojawia się dość często, wzbudzając uzasadnione zainteresowanie. Ważną sprawą dla tego wykładu było również objaśnienie klasycznej formy katechumenatu, który w Kościele pierwotnym stanowił dla przeżywania mistagogii naturalny kontekst. Zaprezentowane przez ks. prof. Sobeczkę zostały też najważniejsze ośrodki starożytne, ze szczególnym uwzględnieniem Jerozolimy, w których praktyka mistagogii była wyjątkowo pielęgnowana i rozwijana. Wszystko to stworzyło podstawę do wyciągnięcia pew-

nych wniosków i udzielenia praktycznych wskazówek w związku z zastosowaniem doświadczeń patrystycznych w dobie obecnej.

Następnie do zebranych przemówił ks. prof. dr hab. Stanisław Czerwik (WSD Kielce, wykład „Mistagogia w służbie duchowości liturgicznej po Soborze Watykańskim II”). Celem mówcy było wykazanie, iż troska o kształtowanie duchowości liturgicznej przez odpowiednią mistagogię, dokonywaną według najlepszych wzorców patrystycznych, jest zadaniem ściśle związanym z samą istotą soborowej odnowy życia kościelnego, realizowanej na drodze wcielania w praktykę dobrze pojętej odnowy liturgii. Do tego też zmierzał cały wykład, budowany stopniowo na trzech filarach konceptualnych, wyznaczonych trzema składowymi członami rozwijanego tematu. W pierwszym z nich chodziło o wyjaśnienie i pogłębienie pojęcia „duchowość liturgiczna”, w drugim o doprecyzowanie terminu „mistagogia”, w trzecim zaś o wykazanie służebnego wobec duchowości liturgicznej charakteru mistagogii. Kluczem mogącym otworzyć drzwi do szeroko pojętej i odpowiednio pogłębionej duchowości chrześcijańskiej jest – jak się okazuje – mistagogia przeżywana trójwymiarowo, a więc mistagogia inicjacji (wprowadzenie w życie duchowe płynące ze słowa Bożego, sakramentów, obchodów roku liturgicznego), mistagogia uczestnictwa (wprowadzenie w celebrację misterium Chrystusa) oraz mistagogia upodobnienia (budzenie tęsknoty za naśladowaniem Chrystusa w działaniu i cierpieniu).

Temat „Miejsce na mistagogię w roku liturgicznym” przedstawił uczestnikom sympozjum metropolita katowicki, abp dr Damian Zimoń, przewodniczący Komisji Duszpasterstwa Ogólnego Konferencji Episkopatu Polski. Punktem wyjścia stała się dla niego próba sprecyzowania metody mistagogicznej. Wskazując na mistagogię roku liturgicznego, mówca w dalszej części swego wystąpienia przedstawił koncepcję duszpasterstwa, określoną mianem „katechumenackiej”, potrzebującej bowiem odnowy szeroko pojętego katechumenatu (który by obejmował dorosłych, młodzież i dzieci), prowadzącego do zawiązania się w parafiach małych grup i wspólnot formacyjno-diakonijnych. Dopiero na bazie tak pojmowanego i w takich wspólnotach odnawianego duszpasterstwa można wskazać na różne „miejsca” w parafii, w których mistagogia może się dokonywać na przestrzeni roku liturgicznego (ze szczytowym jego momentem, jakim jest święte Triduum Paschalne), kiedy to wierni przyjmują sakramenty oraz uczestniczą we wszystkich formach sprawowanej liturgii, a także rozwijają formy określane wspólną nazwą „pobożność ludowa”.

Ostatni wykład przed południem: „Obrzędy chrześcijańskiego wtajemniczenia dorosłych inspirującym źródłem dla mistagogii”, przedłożył bp dr Stefan Cichy, przewodniczący Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski. Skupił on uwagę na wydanej 6 stycznia 1972 r. w języku łacińskim księdze liturgicznej (wyd. polskie – 1988, tytuł – jak wyżej), którą przedstawił zebrany nie tyle jako schematyczny zbiór stosowanych podczas katechumenatu dorosłych obrzędów, ile jako inspirujące źródło dla mistagogii, jaka dziś – nie inaczej niż w czasach starożytnych – powinna towarzyszyć neofitom (zaraz po chrzcie) oraz wszystkim chrześcijanom (aż do śmierci). Stąd mówca podjął próbę wydobywania z tekstów tych teologicznych treści, jakie towarzyszą obrzędowi i umożliwiają ludowi Bożemu faktyczne wchodzenie w misterium – niepojętą tajemnicę Boga jako Ojca, Syna i Ducha Świętego. Teologiczna treść modlitw i tekstów zawartych w omawianej księdze ma chrze-

ścijanom ułatwiać zgłębianie tajemnicy Kościoła (jako matki, jako wspólnoty, jako Ciała Chrystusa i jako ludu Bożego), osobistego powołania (jako poznawanie i uwielbianie Boga, jako zawierzenie Mu, jako uzgadnianie życia ze znakami wiary, jako współpraca z łaską Bożą, jako odrzucanie zła i czynienie dobra, jako wykorzystywanie czasu do uświęcenia oraz jako świadectwo wiary), celu życia na ziemi (jako poznawanie Ojca i Tego, którego On posłał – Jezusa), a także drogi do tego celu wiodącej (drogą jest Chrystus, ale chodzi też o przyjęty chrzest, o postępowanie w mocy Ducha Świętego i życie w społeczności wiernych).

Po tych refleksjach nad mistagogią, rozpatrywaną w kontekście chrześcijańskiej duchowości, dyskutowano nad nią z ożywieniem aż do przerwy na obiad.

Obrady zostały wznowione o godz. 14.00, przybierając charakter refleksji próbującej dostrzec i zwrócić uwagę zebranych na obecność (lub konieczność obecności) mistagogii w poszczególnych obszarach duszpasterskiej misji Kościoła, tzn. w katechezie, przepowiadaniu słowa Bożego i liturgii. Temu punktowi obrad przewodniczył bp dr Stefan Cichy, który – przypomniawszy przewidziany harmonogram wystąpień – poprosił o zabranie głosu ks. prof. dra hab. Kazimierza Misiaszka (UKSW). Jego referat poddał pod refleksję zebranych temat „Mistagogii w katechezie”. Pierwszym tego efektem było uświadomienie sobie, iż poruszony przez ks. prof. Misiaszka aspekt jest nierozzerwalną częścią całej katechetycznej tradycji Kościoła i że najbardziej było to odczuwane, rozumiane i przeżywane u samych jej początków, a więc w czasach katechezy starożytnej. To bowiem starożytna tradycja katechetyczna była – jak dotąd – wzorcowo uwrażliwiona na proces wprowadzania wiernych w misterium Chrystusa, na ciągłe pogłębianie tego procesu i na ścisłe asymilowanie go do życia wspólnoty chrześcijańskiej.

Na przestrzeni dalszych dziejów katecheza albo bardziej lub mniej odchodziła od starożytnego ideału nowych rozwiązań, albo do niego wracała, usilnie poszukując nowych rozwiązań. Nie zawsze jednak zapewniało to odpowiednią przestrzeń należącemu do niej integralnie wymiarowi mistagogicznemu. Dziś natomiast obserwuje się – zwłaszcza w chrześcijańskich wspólnotach Europy Zachodniej – powrót do starożytnego katechumenatu, a tym samym również do mistagogii, która zajmuje w nim stałe i precyzyjnie określone miejsce. Ten powrót z pewnością nie dotknął jednak jeszcze na dobre chrześcijaństwa w naszym kraju, gdzie funkcja mistagogiczna katechezy wydaje się być dowartościowana wciąż za mało. Stąd pożyteczne byłoby zastanawianie się nad przyczynami takiego stanu w naszej katechezie oraz nad możliwościami i koniecznością łączenia mistagogii z posłannictwem katechetycznym Kościoła na obszarach Polski.

„Mistagogia w przepowiadaniu słowa Bożego” to zagadnienie, jakim zainteresował zebranych ks. dr Rudolf Pierskała (UO), proponując cztery etapy przeprowadzanego rozumowania. Pierwszym mistagogiem jest Chrystus, jako Ktoś, kto wyjaśniając słowa, swych słuchaczy i uczniów prowadził do wiary wyrażającej się umiejętnością rozpoznawania znaków. Na tych podstawach prelegent próbował usytuować funkcje (kerygmaticzną, anamnetyczną, kultową i mistagogiczną) homilii, spełniającej rolę zwornika między proklamowanym słowem Bożym i sprawowanymi sakramentami, zwłaszcza Eucharystią. Z tej racji czymś bardzo ważnym pozostaje kwestia mistagogicznego przepowiadania, którą ks. Pierskała uznał za wielką sztukę, nie sposób bowiem ograniczyć się w niej jedynie do wyjaśniania słowa Bożego, lecz trzeba przez nią prowadzić słuchaczy do pełni osobowego spotkania z Chrystusem, tzn. wprowadzać ich w cele-

browane misterium i pomagać w odkrywaniu jego głębi. W związku z tym również kaznodzieję nazwał on mistagogiem, określając go bliżej jako człowieka, który wtajemnicza, wprowadza z jednej komnaty poznania do drugiej, towarzyszy człowiekowi w jego spotkaniu z Bogiem, a więc jest sługą człowieka, pozostając jednocześnie sługą słowa Bożego, wiary Kościoła i jego liturgii.

„Mistagogia w liturgii” – takiemu tematowi poświęcił swoje wystąpienie ks. dr hab. Andrzej Żądło (UŚ), który jako wątek przewodni wyeksponował myśl, że liturgia stanowi miejsce *par excellence* dla mistagogii naturalne. Znikome korzyści, jak się wydaje, przyniosą mistagogiczne formy oddziaływania Kościoła (przepowiadanie pozaliturgiczne, katechizowanie czy duszpasterzowanie), o ile nie zostanie ożywiona mistagogia w liturgii, a więc o ile nie pogłębi się prawdziwa troska o wychowanie przez duchowo pogłębione sprawowanie liturgii (chodzi o pogłębioną wiarygodność zarówno sprawujących liturgię, jak i używanych do jej sprawowania paramentów, symboli, znaków, wykonywanych w jej trakcie gestów i zajmowanych postaw) oraz nie zostanie ożywione poddanie się takiemu procesowi wychowania, w celu wchodzenia na tej drodze w misterium uobecnianie w liturgii i przez liturgię, angażujące nas bez reszty (wszystkie władze i zdolności), zmieniające nasze życie i wzywające do kształtowania postaw na wzór Jezusa, napełniające nas radością i mobilizujące do przezwycięzania wrogiego chrystianizmowi indywidualizmu, pozwalające nam już teraz smakować liturgii nieba. W takim kontekście omówiony został mistagogiczny wymiar sakramentów chrztu i Eucharystii, liturgii godzin i obszaru sakralnego (miejsce przewodniczenia, ambona, ołtarz), jak również podkreślona konieczność rozwijania duszpasterstwa liturgicznego o charakterze mistagogicznym.

Ostatni blok refleksji, który nastąpił po krótkiej przerwie na kawę (w godz. od 15.15 do 15.35), w szczególny sposób objął dzieci i ich rodziców. Przewodniczył mu ks. prof. dr hab. Helmut Jan Sobeczko (UO), a głos zabrali kolejno ks. dr Jerzy Paliński (UŚ) i ks. dr Erwin Mateja (UO). Ks. dr Paliński opracował i przedstawił temat „Mistagogia w celebracjach liturgicznych z udziałem dzieci”. Była to próba uczulenia na elementy mistagogiczne poszczególnych części celebracji liturgicznych, w których biorą udział najmłodszy (dotyczyło to zwłaszcza Mszy świętej), nadto wypracowania odpowiedzi na pytanie, jak przez mistagogię dokonuje się kształtowanie ideału życia chrześcijańskiego, oraz wyciągnięcia w tej sprawie wniosków duszpasterskich. Podstawą do opracowania tego wystąpienia, jak też pierwszoplanowym punktem orientacyjnym było dla referenta *Dyrektorium o Mszach świętych z udziałem dzieci*. Ks. dr Erwin Mateja punkt zainteresowania uczestników sympozjum przeniósł na rodziców dzieci, które przygotowują się do sakramentów, w celu objęcia takich ojców i matek mistagogią w okresie szczególnym nie tylko dla ich dzieci, ale też dla nich samych. Stąd w swym referacie zwrócił uwagę na te inicjatywy sakramentalnej mistagogii dzieci i rodziców (przy okazji chrztu, bierzmowania i pierwszej Komunii świętej), których celem jest skuteczne ich związanie z miejscową parafią, zwłaszcza w przypadku rodzin religijnie zaniedbanych i zdystansowanych do Kościoła.

O godz. 16.25 rozpoczęła się dyskusja, która temperaturą i zaangażowaniem obecnych udowodniła, że nie tylko byli na obradach „obecni”, ale w nich brali intensywny udział. Uzupełniając przedstawione w referatach treści oraz inspirując dyskusję, uczestnicy sympozjum potwierdzili, iż objęta obradami problematyka jest rzeczywi-

ście aktualna i na obecnym etapie dziejów chrześcijaństwa bardzo ważna. Tę nutę refleksji podjął na zakończenie współorganizator symposium, ks. prof. dr hab. Helmut Jan Sobeczko, który wyraził nadzieję, iż rozpoczęta międzywydziałowa współpraca Opola i Katowic wyda na polu liturgicznym dobre owoce. Obrady zakończono o godz. 17.00 modlitwą dziękczynną.

Ks. Andrzej Żądło

4. Nagroda im. ks. prof. Balthasara Fischera

Niemiecki Instytut Liturgiczny w Trewirze (Das Deutsche Liturgische Institut in Trier) przekazał w dniu 2 lipca 2004 r. po raz pierwszy nagrody Balthasara Fischera dla popierania badań w dziedzinie liturgiki. Nagrody otrzymali prof. dr hab. Jürgen Bärsch z Eichstätt za rozprawę habilitacyjną o Dniu Zadusznym: *Allerseelen. Studien zu Liturgie und Brauchtum eines Totengedenktages in der abendländischen Kirche* i dr Achim Budde z Bonn za rozprawę doktorską *Die ägyptische Basilios-Anaphora. Text – Kommentar – Geschichte*. Nagroda w wysokości 3000 Euro była sponsorowana przez Main First Bank AG z Frankfurtu nad Menem..

5. Pięćdziesiąty piąty Włoski Tydzień Liturgiczny

W dniach 23-27 sierpnia 2004 r. odbył się w sanktuarium w San Giovanni Rotondo 55. Włoski Tydzień Liturgiczny, którego temat brzmiał: „Liturgia i świętość”. W liście skierowanym do uczestników tego tygodnia kard. Angelo Sodano przypomniał o znaczeniu liturgii jako szkoły świętości. Watykański Sekretarz Stanu podkreślił, że liturgia pomaga w przekształceniu ludzkiego życia w modlitwę, zarówno osobistą jak i wspólnotową. Pobożne, świadome uczestnictwo w jej tajemnicach jednoczy z Chrystusem. Szczególną rolę w życiu chrześcijan odgrywa Eucharystia, która jest źródłem świętości i siłą pozwalającą podjąć wyzwania apostołskie nowej ewangelizacji. Tekst listu kardynała w języku włoskim znajduje się na watykańskiej stronie internetowej www.vatican.va/news_services/bulletin/news/15163.php?index=15163&po_date=23.08.2004&lang=it.

6. Polscy ministranci Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II

W numerze 38 „Anamnesis” podana została informacja bpa Grzegorza Balcerka o ogólnopolskiej akcji duszpasterskiej „Polscy ministranci – Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II”. Pod listem do Ojca Świętego podpisało się do 20 czerwca 2004 r. blisko 40 tysięcy osób, które postanowiły uczestniczyć w procesji Bożego Ciała i przyjąć w tym dniu Komunię świętą w intencji Ojca Świętego, oraz w ciągu roku praktykować Komunię duchową i raz w tygodniu odprawiać nawiedzenie Najświętszego Sakramentu połączone z modlitwą o powołania kapłańskie. Podsumowanie tej akcji znaleźć można na stronie internetowej ministrantów www.ministranci.pl/aktualnosci Do tej akcji włączyło się najwięcej osób z następujących diecezji: tarnowska 5102, poznańska 4032, krakowska 3539, katowicka 2568 i rzeszowska 2020.

7. VII Kongres Teologów Polskich

W dniach 12-15 września 2004 r. w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim odbył się VII Kongres Teologów Polskich pod hasłem „Kościół w życiu publicznym. Teologia polska i europejska wobec nowych wyzwań”. Poszczególne dni Kongresu miały swoje tematy: Chrześcijaństwo wobec wyzwań współczesnych, Teologia i kultura, Teologiczna antropologia społeczna, Kościół w sytuacji społeczno politycznej. W ramach Kongresu otrzymali doktoraty honoris causa Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego trzej teologowie: abp Bruno Forte z Włoch, bp Gerhard Ludwig Müller z Niemiec i ks. prof. Jean Galot z Francji i Belgii. W czasie Kongresu odbyły się obrady towarzystw, ttowarzyszeń i sekcji skupiających wykładowców teologii w Polsce. Ważnym wydarzeniem tego Kongresu było spotkanie dziekanów europejskich wydziałów teologicznych.

Organizatorzy Kongresu wydali dwa tomy materiałów Kongresu, które otrzymali wszyscy jego uczestnicy. Dwa dalsze tomy z komunikatami i głosami w dyskusji zostaną wydane w późniejszym czasie.

Uczestnicy spotkania Sekcji Wykładowców Liturgiki wysłuchali w dniu 13 września 2004 r. następujących referatów i komunikatów: *Zasady tłumaczenia tekstów liturgicznych według instrukcji „Liturgiam authenticam”* (ks. prof. UKSW dr hab. Jacek Nowak SAC), *Język przekładu tekstów liturgicznych „Mszału rzymskiego dla diecezji polskich”* (dr Marzena Makuchowska, UO, Komisja Języka Religijnego przy Prezydium Rady Języka PAN), *Procedura zatwierdzania tekstów liturgicznych* (bp dr Stefan Cichy), *Teksty liturgiczne w śpiewie* (dr hab. Remigiusz Pośpiech, UO). Pierwsze dwa wystąpienia są wydrukowane w 2 tomie wspomnianych materiałów

8. I Ogólnopolski Kongres Muzyki Liturgicznej

Z okazji 1400. rocznicy śmierci św. Grzegorza Wielkiego (+ 604), 100-lecia Kongresu Muzyki Sakralnej odbytego w Rzymie z inicjatywy św. Piusa X i 25-lecia Instrukcji Episkopatu Polski *O muzyce liturgicznej po Soborze Watykańskim II* (1979) w dniach 17-19 września 2004 r. odbył się w Krakowie I Ogólnopolski Kongres Muzyki Liturgicznej. Kongres zorganizowany przez Stowarzyszenie Polskich Muzyków Kościelnych odbywał się pod hasłem: „Musicam sacram promovere”. W ramach Kongresu w dniach 17-18 odbyło się sympozjum na temat: „Muzyka liturgiczna w Polsce. Stan faktyczny i kierunki odnowy” oraz celebracje liturgiczne i koncerty.

Wykład inauguracyjny *Liturgia a sztuka* wygłosił prof. Marek Dyżewski (Wrocław). Referaty wygłosili: ks. dr Robert Tyrała (Kraków), *Dokumenty Kościoła w Polsce o muzyce liturgicznej*, ks. prof. dr hab. Stanisław Czerwik (Kielce), *Księgi liturgiczne w języku polskim po Soborze Watykańskim II*, dr hab. Remigiusz Pośpiech (Opole), *Edukacja i formacja liturgiczno-muzyczna* oraz ks. dr hab. szt. muz. Andrzej Zajac (Tarnów), *Inkulturacyja w obszarze muzyki liturgicznej wobec wyzwań współczesnej muzycznej popkultury*. Ponadto odbyły się spotkania panelowe.

W Kongresie brało udział około 200 uczestników z całego kraju. Obszerniejsze sprawozdanie z Kongresu ukaze się w czasopiśmie „Liturgia Sacra”.

9. Liturgiczne nowości wydawnicze

Książki

2004

Kongregacja ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Instrukcja „Redemptionis sacramentum” o tym, co należy zachowywać, a czego unikać w związku z Najświętszą Eucharystią*, Pallottinum, Poznań 2004, ISBN 83-7014-495-0.

Ks. Stanisław Czerwik, *Studzy Chrystusa – Szafarze Bożych misteriów*, Wydawnictwo Jedność, Kielce 2004, ISBN 83-7224-857-5.

Ks. Czesław Krakowiak, *Namaszczenie chorych – sakrament uzdrowienia*, Polihymnia, Lublin 2004, ISBN 83-7270-256-X.

Ks. Jacek Nowak SAC, *Prawo w służbie wydarzeń zbawczych. Zarys prawodawstwa liturgicznego*, Pallottinum, Poznań 2004, ISBN 83-7014-494-2.

Remigiusz Pośpiech, *Muzyka wielogłosowa w celebracji eucharystycznej na Śląsku w XVII i XVIII wieku*, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, (Seria: Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku 29), Opole 2004, ISBN 83-88939-73-4.

Mysterium Eucharystii. Teologia – liturgia – ekumenizm. Encyklika Jana Pawła II „Ecclesia de Eucharistia, pod red. ks. Władysława Nowaka, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego, Olsztyn 2004, ISBN 83-7299-338-6.

Pobożność ludowa w życiu liturgiczno-religijnym i w kulturze, red. Rudolf Pierskała, Teresa Smolińska, Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, (Seria: Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku 31), Opole 2004, ISBN 83-88939-78-5.

Anselm Grün OSB, *Kapłaństwo. Obrzęd święceń*, wyd. ZNAK, Kraków 2004, ISBN 83-240-0461-0.

Liturgie und Spiritualität, herausgegeben von Winfried Haunerland, Alexander Saperschinsky, Hans-Gerd Wirtz, Deutsches Liturgisches Institut, Trier 2004.

Aa.Vv., *La liturgia delle ore preghiera della Chiesa. I Praenotanda dei libri liturgici. Iniziazione alla liturgia / 7*, CLV, Roma 2004, ISBN 88-7367-032-6.

L'edificio cristiano. Architettura e liturgia, a cura di Sanson Virginio, Edizioni di Messaggero di Padova, Padova 2004, ISBN 88-250-1479-1.

Joseph Gelineau, *I canti della messa nel loro radicamento rituale*, Edizioni di Messaggero di Padova, Padova 2004, ISBN 88-250-1327-2.

Diocesi di Alba, *Conoscere, annunciare, celebrare, vivere i sacramenti dell'iniziazione cristiana. Proposta di corso per catechisti-genitori-educatori*, ELLEDICI, Torino 2004, ISBN 88-010-2994-2.

Liturgische Theologie. Aufgaben systematischer Liturgiewissenschaft, hrsg. v. Helmut Hoping u. Birgit Jeggle-Merz, Schöningh 2004, ISBN 3-506-71707-3.

Liturgiereform - eine bleibende Aufgabe. 40 Jahre Konzilskonstitution über die heilige Liturgie. Hrsg. v. Klemens Richter u. Thomas Sternberg, Aschendorff Verlag, Münster 2004, ISBN 3-402-06553-3.

Rituale Romanum ed. princeps, a cura di Sodi-Flores Arcas, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-436-3.

Pietà popolare e Liturgia. Teologia-Spiritualità-Catechesi-Cultura, a cura di Sodi-La Torre, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-609-9.

Maurizio Barba, *Il Messale Romano. Tradizione e progresso nella terza edizione tipica*, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-2097-600-5.

Carlo Braga, *La riforma liturgica di Pio XII. Documenti. I. La «Memoria sulla riforma liturgica»*, CLV, Roma 2003.

Conférences Saint-Serge 2003, *Les mouvements liturgiques. Corrélations entre pratiques et recherches*, CLV, Roma 2004.

Aa.Vv., *Liturgia fonte e culmine. A 40 anni dalla Costituzione sulla Sacra Liturgia* (LIV Settimana Liturgica Nazionale, 2003), autori vari, CLV, Roma 2004.

Alessandro Saraco, *Il cardinale Domenico Capranica (1400-1458) e la riforma della Chiesa*, CLV, Roma 2004.

Paenitentiarum Apostolica, *Enchiridion indulgentiarum. Normae et concessions*, Editio quarta bis, Libreria Editrice Vaticana, Roma 2004, ISBN 88-209-2785-3

Rinaldo Falsini, *L'assemblea eucaristica cuore della domenica*, Ancora, Roma 2004, ISBN 88-514-0176-4.

S. Adelajda Sielepin, *Między „źródłem” a „szczytem”. Szkice z duchowości liturgicznej*, Wydawnictwo Karmelitów Bosych, Kraków 2004, ISBN 83-7305-105-8.

L'iniziazione cristiana. Documenti e orientamenti della Conferenza Episcopale Italiana (1. Catecumenato degli adulti. 2. Catecumenato dei fanciuli e dei ragazzi. 3. Itinerari per il risveglio della fede cristiana a cura dell' Ufficio catechistico Nazionale Servizio per il Catecumenato), Elledici, Torino 2004, ISBN 88-01-02903-9.

Refleksja nad encykliką „Ecclesia de Eucharistia vivit” o Eucharystii w życiu Kościoła. Materiały z sympozjum dla osób konsekrowanych pod patronatem Komisji ds. Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów Episkopatu Polski - Jasna Góra, 23-24 października 2003 r., red. bp Stefan Cichy, Księgarnia św. Jacka, Katowice 2004, ISBN 83-7030-317-X.